

۱. رسم تابع به کمک انتقال:

الف) یادآوری :

$$۱) g(x) = f(x) + k$$

$$۲) g(x) = f(x + k)$$

$$۳) g(x) = -f(x)$$

$$۴) g(x) = f(-x)$$

$$۵) g(x) = |f(x)|$$

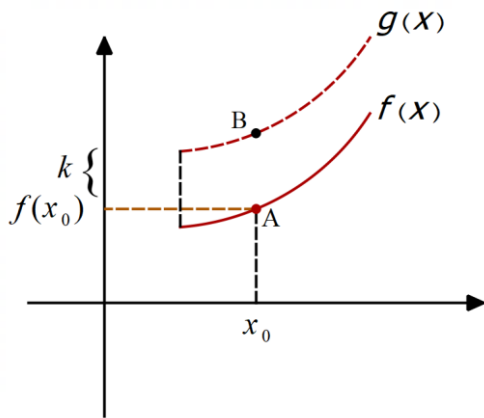
$$۶) g(x) = f(|x|)$$

$$\text{ب) رسم } g(x) = k f(x)$$

$$\text{ج) رسم } g(x) = f(kx)$$

$$\text{د) رسم } f(ax + b)$$

ه) رسم توابع ترکیبی

$$g(x) = f(x) + K \quad \text{رسم (۱)}$$

$$A(x., f(x.))$$

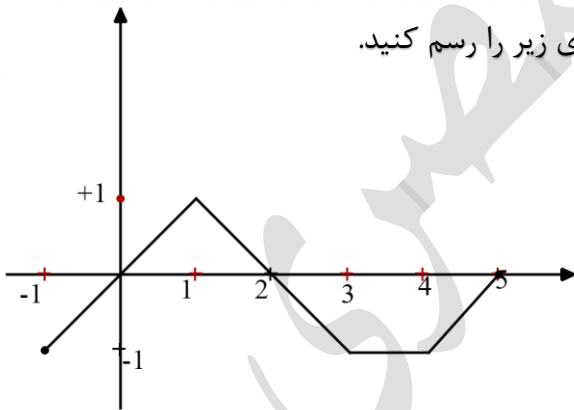
$$f(x.) = y.$$

$$g(x.) = f(x.) + K$$

$$B \left| \begin{array}{l} x. \\ y. + K \end{array} \right.$$

نتیجه ۱: برای رسم $g(x) = f(x) + k$ اگر $k > 0$ منحنی به سمت بالا و اگر $k < 0$ منحنی به سمت پایین منتقل می شود.

نتیجه ۲: $D_g = D_f$ و $R_g \neq R_f$ و همانطور که دیدی به همه عضوهای برد k واحد اضافه می شود.

تمرین ۱: اگر نمودار $y = f(x)$ به صورت زیر باشد نمودارهای زیر را رسم کنید.

الف) $g(x) = f(x) + 2$

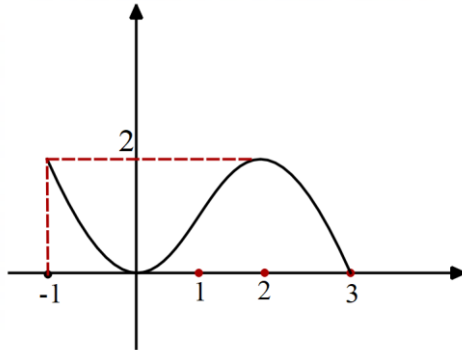
ب) $g(x) = f(x) - 3$

ج) $g(x) = 1 + f(x)$

تمرین ۲: اگر نمودار $g(x) = f(x) + 3$ به صورت زیر باشد نمودارهای زیر را رسم کنید.

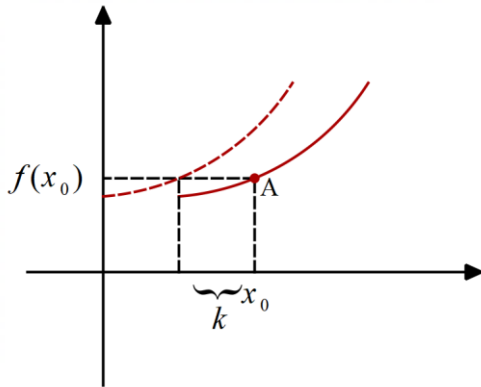
$$y = f(x) \quad (۱)$$

$$h(x) = f(x) - 1 \quad (۲)$$

پایه
فصلی

۲. رسم $g(x) = f(x+k)$

$$A(x, f(x))$$

$$f(x) = y$$

$$g(x-k) = f(x-k+k)$$

$$g(x-k) = f(x)$$

$$g(x-k) = y$$

$$B \begin{cases} x-k \\ y \end{cases}$$

نتیجه: هر نقطه روی منحنی $y = g(x)$ را به اندازه k در جهت افقی، اگر $K > 0$ به سمت چپ و اگر $K < 0$ به سمت راست منتقل می کنیم.

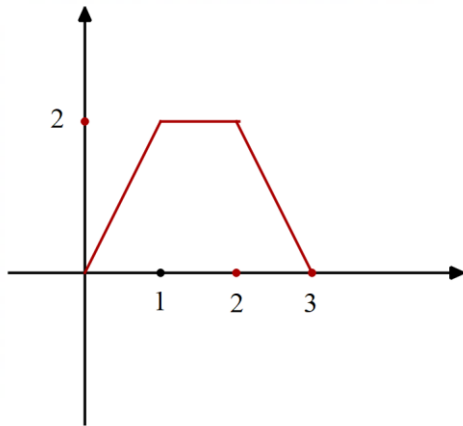
توجه: در این حالت $D_f \neq D_g$ ولی $R_f = R_g$

تمرین: نمودار $f(x) = \sin x$ را در بازه $[0, 2\pi]$ رسم کنید و به کمک آن نمودارهای زیر را رسم کنید.

الف) $g(x) = \sin\left(x + \frac{\pi}{4}\right)$

ب) $g(x) = \sin\left(x - \frac{\pi}{3}\right)$

تمرین: اگر $y = f(x + 2)$ به صورت زیر باشد، نمودارهای زیر را رسم کنید.

الف) $y = f(x)$

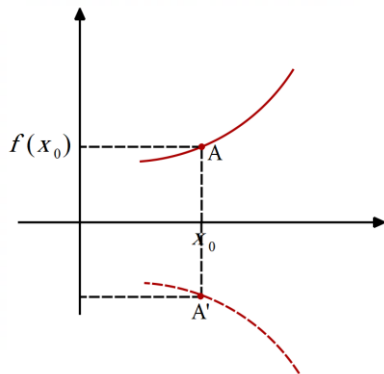
ب) $y = f(x - 3)$

ایمچ فطری

تمرین: نمودار $f(x) = |x|$ را رسم کنید و به کمک انتقال نمودارهای زیر را رسم کنید.

الف) $g(x) = |x - 2|$

ب) $g(x) = |x| - 2$

۳) رسم $g(x) = -f(x)$

$$A = (x., f(x.))$$

$$A \left| \begin{array}{l} x. \\ y. = f(x.) \end{array} \right.$$

$$g(x.) = -f(x.)$$

$$g(x.) = -y.$$

$$A' \left| \begin{array}{l} x. \\ -y. \end{array} \right.$$

برای رسم $g(x)$ نقاط دامنه f را در نظر می گیریم و عرض آن ها را نسبت به محور طول ها قرینه می

کنیم.

تمرین: نمودارهای تابع های زیر را به کمک انتقال رسم کنید.

$$y = -\sin x$$

$$y = -x^2$$

$$y = -|x|$$

$$y = -\cos x$$

پایچ فطری

تمرین: به کمک نمودار $y = \cos x$ در $[0, 2\pi]$ نمودارهای زیر را رسم کنید.

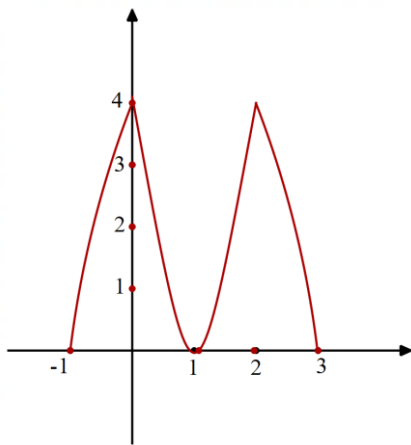
$$f(x) = 2 \cos x$$

$$f(x) = \frac{1}{3} \cos x$$

$$f(x) = -2 \cos x$$

$$f(x) = -\frac{1}{3} \cos x$$

تمرین: اگر تابع $g(x) = 2 f(x)$ به صورت زیر باشد نمودارهای زیر را رسم کنید.

$$y = f(x) \quad (1)$$

$$y = \frac{1}{3} f(x) \quad (2)$$

$$y = -2 f(x) \quad (3)$$

۴) نمودار $y = f(kx)$ انبساط و انقباض افقی

$$g(x) = f(kx)$$

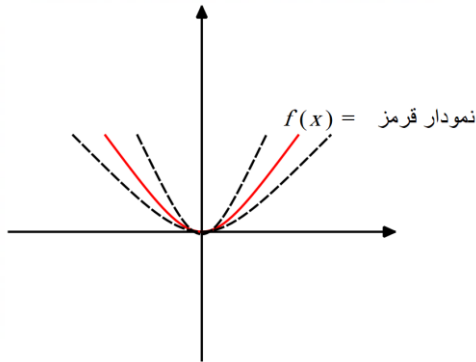
$$y = f(x) \quad (x., f(x.)) \quad f(x.) = y.$$

$$A \left| \begin{array}{l} x. \\ y. \end{array} \right.$$

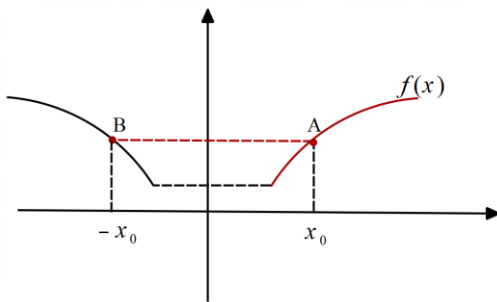
$$g\left(\frac{x.}{k}\right) = f\left(k \times \frac{x.}{k}\right)$$

$$g\left(\frac{x.}{k}\right) = f(x.) = y.$$

$$B \left| \begin{array}{l} x. \\ k \\ y. \end{array} \right.$$

در این حالت اگر $K > 1$ باشد منحنی جمع تر می شود (انقباض) و اگر $0 < K < 1$ باشد بازتر می شود (انبساط) و اگر $K < 0$ باشد نسبت به محور طول ها قرینه می شود.

$$g(x) = f(-x) \quad \text{رسم } (5)$$

$$f(x.) = y. \quad A \left| \begin{array}{l} x. \\ y. \end{array} \right.$$

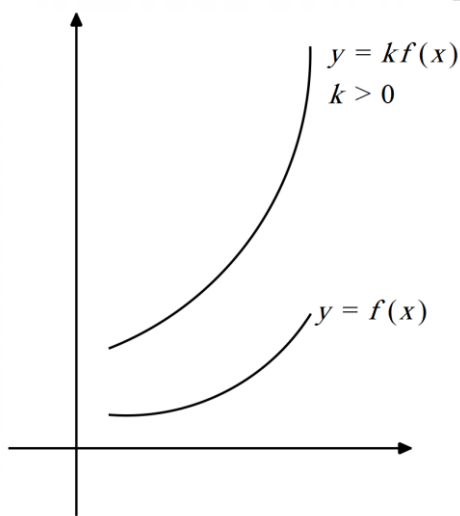
$$g(-x.) = f(-(-x.) = f(x.))$$

$$g(-x.) = y.$$

$$B \left| \begin{array}{l} -x. \\ y. \end{array} \right.$$

نتیجه: برای رسم $f(-x)$ قرینه $f(x)$ را نسبت به محور عرضها رسم می کنیم.

تمرین: ابتدا تابع $f(x) = x^2 + 2x$ را رسم و به کمک انتقال $g(x) = x^2 - 2x$ رسم کنید.

$$g(x) = K f(x) \text{ رسم (۶)}$$

$$f(x.) = y. \Rightarrow A \left| \begin{array}{l} x. \\ y. \end{array} \right.$$

$$g(x.) = kf(x.) = ky.$$

$$B \left| \begin{array}{l} x. \\ ky. \end{array} \right.$$

نتیجه: در این حالت طول نقطه تغییری نمی کند ولی عرض آن k برابر می شود.

توضیح: اگر $K > 1$ باشد عرض نقطه ها زیادتر می شود و $0 < k < 1$ باشد، عرض نقطه ها کم می شود.

اگر $K < 0$ باشد منحنی باید نسبت محور طولها قرینه می شود.

تمرین:

به کمک نمودار $f(x) = \sqrt{x}$ نمودارهای زیر را رسم کنید.

$$g(x) = \sqrt{3x}$$

$$g(x) = \sqrt{\frac{x}{2}}$$

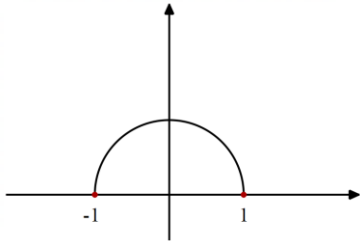
$$g(x) = \sqrt{-x}$$

$$g(x) = \sqrt{-2x}$$

پایچ فاضری

تمرین:

اگر نمودار $f(2x)$ به صورت زیر باشد، نمودار توابع زیر را رسم کنید.

$$y = f(x)$$

$$y = f\left(\frac{x}{3}\right)$$

$$g(x) = f(ax + b) \text{ رسم ۷}$$

$$y = f(x)$$

$$\left. \begin{array}{l} x. \\ f(x.) = y. \end{array} \right\} x = \frac{x. - b}{a}$$

$$g\left(\frac{x. - b}{a}\right) = f(x.) = y.$$

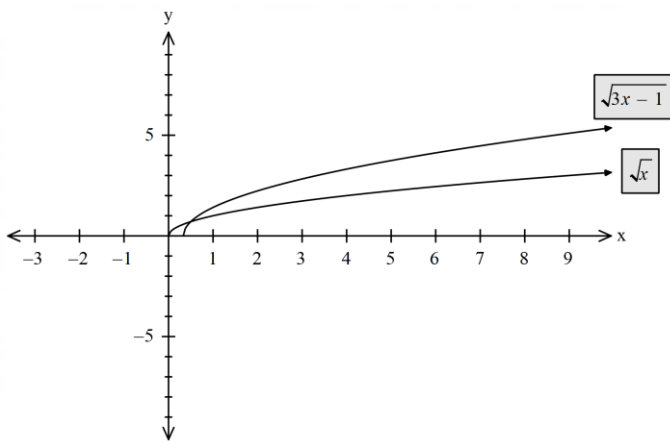
$$A \left| \begin{array}{l} x. - b \\ a \\ y. \end{array} \right.$$

اگر $b > 0$ از نقاط منحنی به اندازه b کم می کنیم و نتیجه را به a تقسیم می کنیم.

مثال :

توابع زیر را به کمک انتقال رسم کنید.

$$۱) f(x) = \sqrt{3x - 1}$$

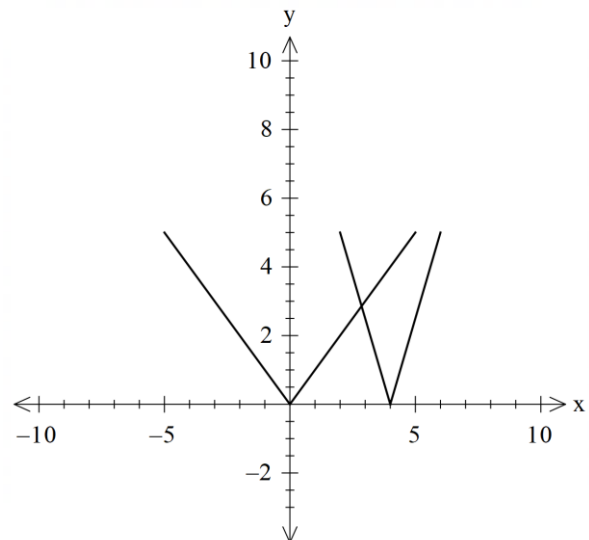

$$x \rightarrow \frac{x + 1}{3}$$

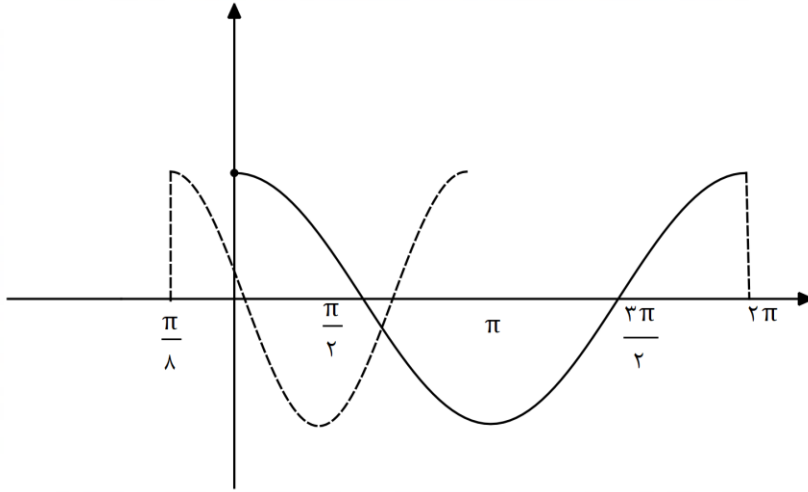
یک واحد به راست و تقسیم بر سه روی محور x

$$۲) g(x) = |2x - 4|$$

$$x \rightarrow \frac{x + \varepsilon}{2}$$

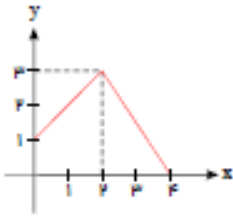

$$۳) h(x) = \cos\left(۲x + \frac{\pi}{۴}\right)$$

ایچ فطری

۱. نمودار تابع $y = f(x)$ به صورت مقابل است، نمودار تابع $y = f\left(-\frac{1}{4}x + 1\right)$ را رسم

کنید.

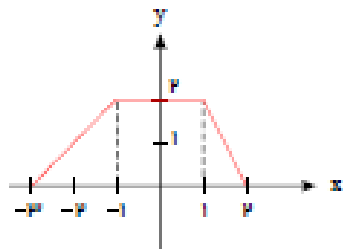
۲. نمودار تابع $y = 2 \cos\left(\frac{1}{4}x\right)$ را در یک دوره تناوب رسم کنید.

۳. نمودار $y = |x|$ را نسبت به محور x ها قرینه می کنیم، سپس در راستای افقی با ضریب ۳

منقبض می کنیم و در نهایت آن را ۲ واحد به چپ منتقل می کنیم، ضابطه تابع حاصل را

بنویسید.

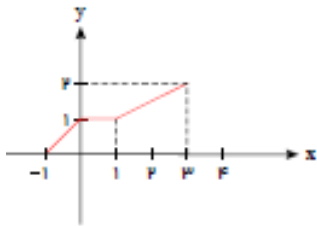
۴. نمودار تابع $y = f(x)$ به صورت مقابل است، نمودار توابع زیر را رسم کنید.

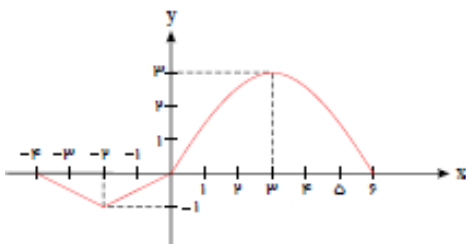
الف) $y = -2f(x - 1)$

ب) $y = f(2x - 1) + 1$

۵. نمودار تابع $y = f(x)$ به صورت مقابل است، نمودار تابع $y = -f(x - 1)$ را رسم کنید.

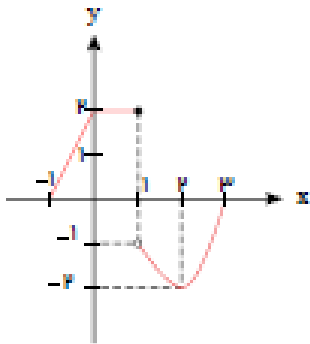

۶. نمودار تابع $y = f(x)$ به صورت مقابل است، نمودار تابع $y = f(2x)$ را رسم کنید.

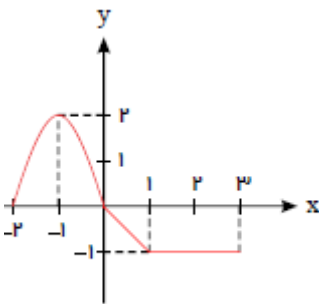

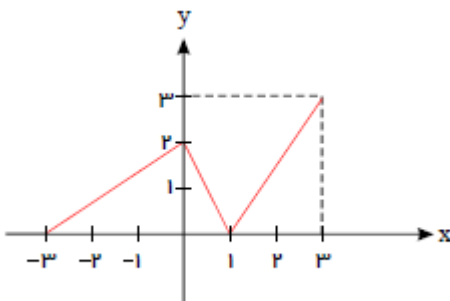
۷. نمودار تابع $y = f(x - 1)$ به صورت مقابل است، نمودار تابع $y = f\left(\frac{1}{2}x\right) - 1$ را رسم کنید.

۸. نمودار تابع $y = f(-2x)$ به صورت مقابل است، نمودار تابع $y = -2f(x - 2)$ را رسم کنید.

۹. اگر نمودار تابع $y = f(x)$ به صورت مقابل باشد، نمودار تابع $y = f(2x - 1)$ را رسم کنید.

۱۰. اگر دامنه و برد تابع $y = f(x)$ به صورت $D_f = [-2, 6]$ و $R_f = [3, 10]$ باشد دامنه

و برد تابع $g(x) = 2f(x - 4)$ را بیابید.

۱۱. اگر نقطه $A(1, 4)$ متعلق به تابع $y = f(x)$ باشد، این نقطه در

$g(x) = -3f(2x + 5) + 1$ به چه نقطه ای تبدیل می شود؟

۱۲. نمودار $y = \sqrt{x}$ را نسبت به محور y ها قرینه کرده ایم، سپس آن را ۳ واحد در جهت راست

و بعد ۶ واحد به پایین منتقل کرده ایم. ضابطه تابع به دست آمده را بنویسید.

۱۳. نمودار تابع مقابل را رسم کرده و از روی آن نمودار توابع زیر را رسم کنید.

$$f(x) = \begin{cases} |x|, & -1 \leq x \leq 1 \\ \sqrt{x-1}, & 1 < x \leq 2 \end{cases}$$

الف) $y = -f(-2x)$

ب) $y = f\left(\frac{1}{3}x\right) + 1$

۱۴. با فرض $f(x) = x^2$ توضیح دهید نمودار تابع $g(x) = -(3x+4)^2 + 5$ چگونه از

نمودار f رسم می شود؟

۱۵. هر یک از توابع زیر، تبدیل یافته تابع $y = \sqrt{x}$ هستند. هر یک از آن‌ها را به نمودارش نظیر

کنید.

الف) $y = \sqrt{2+x}$

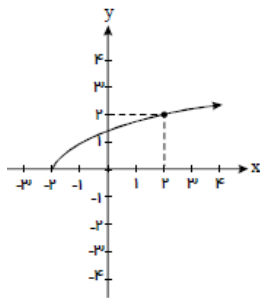
ب) $y = 2 + \sqrt{x}$

پ) $y = -2\sqrt{x}$

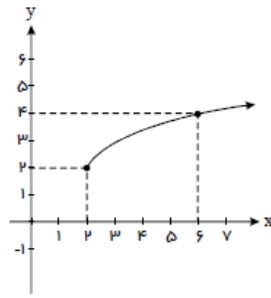
ت) $y = \sqrt{\frac{x}{2}}$

ث) $y = 2 + \sqrt{x-2}$

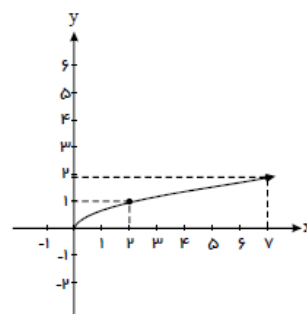
ج) $y = \sqrt{-2x}$

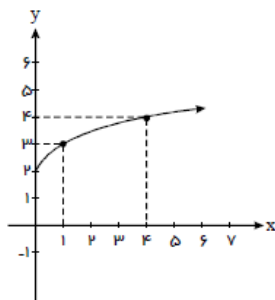
(a)

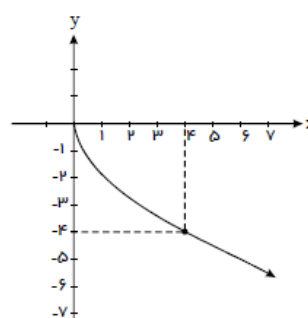
(b)

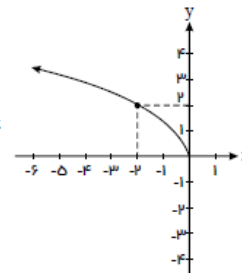
(c)

(d)

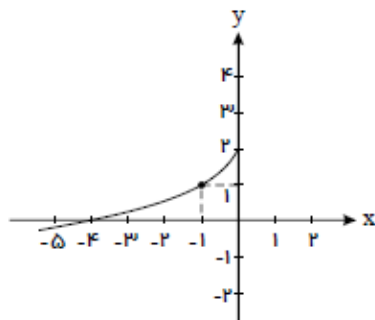

(e)

(f)

۱۶. نمودار تابع مقابل فقط از قرینه یابی و انتقال نمودار تابع $y = \sqrt{x}$ به دست آمده است.

ضابطه این تابع را بنویسید.

تست ها :

۱. نمودار تابع $y = f(2x - 1)$ را یک واحد به چپ منتقل کرده، سپس آن را نسبت به محور

عرض ها قرینه می کنیم و طول نقاط روی نمودار را دو برابر می کنیم. ضابطه تابعی که نمودار

آن به دست آمده کدام است؟

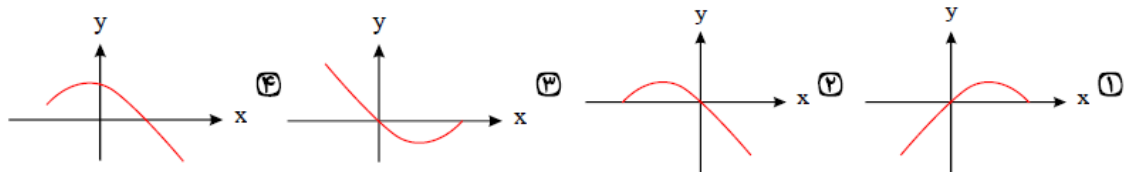
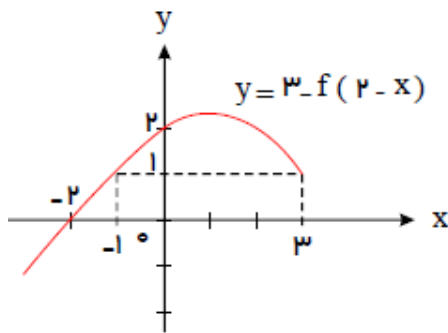
$$y = f(3 - 4x) \quad (۴) \quad y = f(-x) \quad (۳) \quad y = f(2 - x) \quad (۲) \quad y = f(1 - x) \quad (۱)$$

۲. دامنه تابع $g(x) = f(2x - 1)$ بازه $[-1, 3]$ است. دامنه تابع $h(x) = f(3x + 2)$ کدام

است؟

$$\left[-\frac{5}{3}, 1\right] \quad (۴) \quad \left[-\frac{5}{3}, 2\right] \quad (۳) \quad [0, 8] \quad (۲) \quad [0, 2] \quad (۱)$$

۳. با توجه به نمودار $y = 3 - f(2 - x)$ نمودار تابع $y = 2 - f(x + 3)$ کدام است؟

۴. قرینه ی نمودار $f(x) = \sqrt{x}$ را نسبت به محور y ها تعیین کرده، سپس ۲ واحد به طرف

x های مثبت انتقال می دهیم. نمودار حاصل، نیمساز ناحیه اول و سوم را با کدام طول قطع

می کند؟

- (۱) -۲   (۲) ۰/۵   (۳) ۱   (۴) ۱/۵

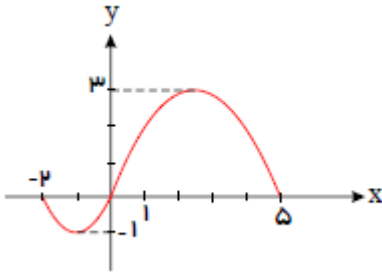
۵. نمودار تابع $y = \left| \frac{1}{2}x \right| - 2$ را، ۴ واحد به طرف x های منفی و یک واحد به طرف y های

مثبت انتقال می دهیم. نمودار جدید و نمودار اولیه، با کدام طول متقاطع اند؟

- (۱) -۳/۵   (۲) -۳   (۳) -۲/۵   (۴) -۲

۶. اگر نمودار تابع $y = f(x + 2)$ به صورت زیر باشد، دامنه عبارت $\sqrt{xf(1 - \frac{x}{3})}$ به کدام

صورت است؟

(۲) $[-12, -2] \cup [0, 2]$

(۱) $\{-12, 2\} \cup [-2, 0]$

(۴) $[-6, -1] \cup [0, 2]$

(۳) $\{-12\} \cup [-2, 2]$

۷. نقطه $A(-1, 3)$ روی نمودار تابع $f(x)$ و نقطه متناظر با آن یعنی $A'(a, b)$ روی نمودار

تابع $y = 3f(2x - 5) - 7$ قرار دارد. $a-b$ کدام است؟

(۴) ۴

(۳) ۲

(۲) صفر

(۱) -۲

۸. اگر $f(x) = \sqrt{2x - x^2}$ ، دامنه ی تابع $f(3-x)$ کدام است؟

(۴) $[1, 3]$

(۳) $[1, 2]$

(۲) $[0, 3]$

(۱) $[0, 2]$

۹. نمودار تابع $y = -x^2 + 2x + 5$ را ۳ واحد به طرف x های مثبت، سپس ۲ واحد به طرف

y های منفی انتقال می دهیم. نمودار جدید در کدام بازه، بالای نیمساز ربع اول است؟

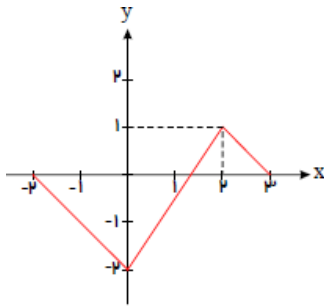
(۴) $(2, 6)$

(۳) $(3, 5)$

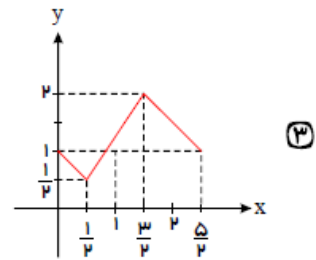
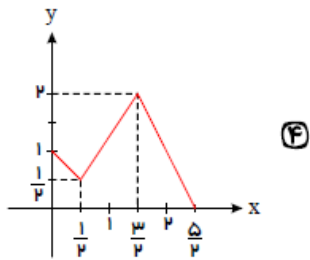
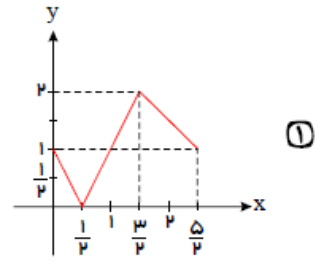
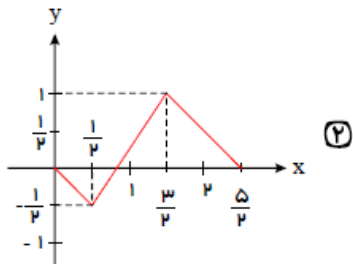
(۲) $(2, 5)$

(۱) $(3, 4)$

۱۰. نمودار تابع $y = f(x)$ به صورت مقابل است، نمودار تابع $y = -\frac{1}{2}f(3-2x) + 1$

کدام است؟

۱۱. نمودار تابع $y = x^2 - x - 3$ را ۲ واحد به طرف x های منفی سپس ۹ واحد به طرف y

های منفی انتقال می دهیم. نمودار جدید، در کدام بازه زیر محور x ها است؟

- (۱) $(-5, 2)$ (۲) $(-5, 3)$ (۳) $(-2, 3)$ (۴) $(-2, 5)$

۱۲. اگر نقطه $A(3, -2)$ متعلق به تابع $y = f(x-1) + 3$ باشد، نقطه متناظر آن در

تابع $y = 2f\left(-\frac{x}{2}\right) + 1$ کدام است؟

- (۱) $A'(-4, -5)$ (۲) $A'(-4, -9)$ (۳) $A'(-6, -9)$ (۴) $A'(-6, -5)$

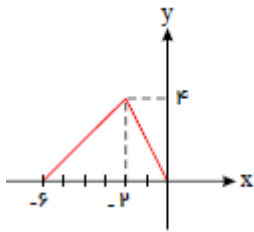
۱۳. نقطه $A(3, -6)$ متعلق به تابع $y = f(x)$ است، نقطه متناظر آن در تابع

$$g(x) = -2f(2x - 4) + 3$$

کدام است؟

- (۱) $A'(2, 15)$ (۲) $A'\left(\frac{y}{2}, 15\right)$ (۳) $A'\left(\frac{y}{2}, -9\right)$ (۴) $A'(2, -9)$

۱۴. اگر نمودار تابع $y = f(2x + 5)$ به صورت زیر باشد، مساحت محصور بین نمودار تابع

$y = 3f(-4x + 1)$ و محور x ها کدام است؟

(۱) ۱۰   (۲) ۱۲

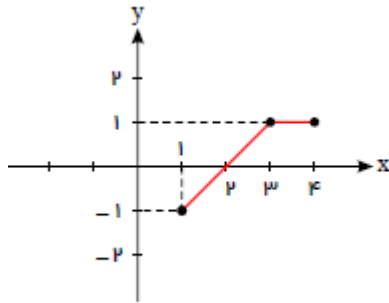
(۳) ۱۸   (۴) ۲۴

۱۵. اگر $f(x + |x|) = x$ باشد، نمودار $y = f(x)$ به کدام صورت می تواند باشد؟ (]]، [) نماد

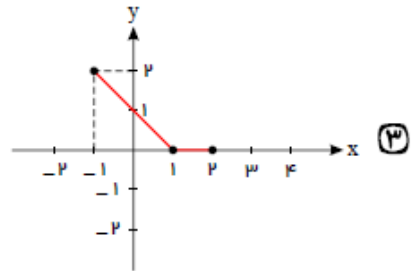
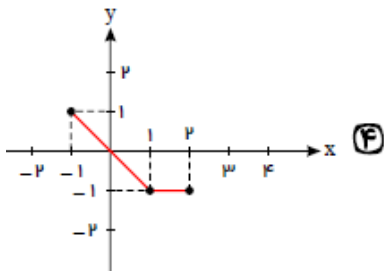
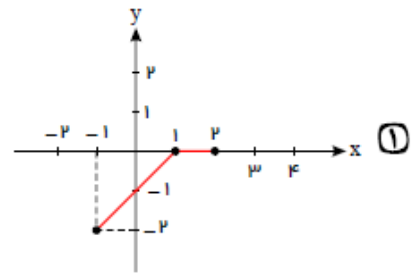
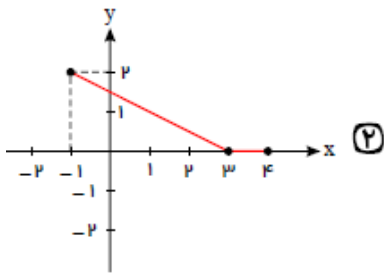
جزء صحیح است.

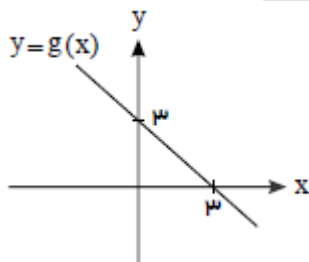
۱۶. شکل مقابل نمودار تابع $y = f(x - 2) + 1$ را نشان می دهد. نمودار تابع

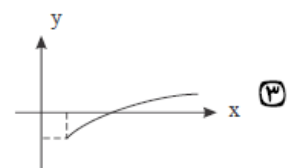
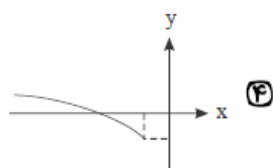
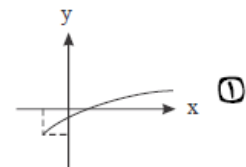
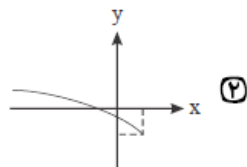
کدام است $y = -f(x)$ ؟

۱۷. نمودار تابع $y = g(x)$ به صورت روبه رو است. کدام گزینه نمودار تابع

$f(x) = \sqrt{1 - g(x)} - 2$ را نشان می دهد

۱۸. اگر $D_f = [-4, 1]$ باشد، دامنه تابع $g(x) = 2f(2x) - f(x + 2)$ کدام است؟

- (۱) $[-6, -\frac{1}{2}]$ (۲) $[-3, 1]$ (۳) $[-6, -2]$ (۴) $[-2, -1]$

پایه فاضلی